

Весткі й Паведамленьні

інфармацыйны бюлетэнь Згуртаваньня “ПАГОНЯ”

Viestki j Paviedamleñni

Электронны адрас: viestki@mail.com

✉ P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735

№ 8 (678)

Жнівень 2022 г.

Марш Паняволеных Народаў

У нядзелю, 17 ліпеня, на Мангэтане ў Нью-Ёрку прайшлі мерапрыемствы, звязаныя з адкрыццём Тыдня Паняволеных Народаў. Гэта шэраг мерапрыемстваў для прыцягнення ўвагі амэрыканскай грамадзкасці да становішча народаў, што працягваюць знаходзіцца пад уціскам камуністычных, посткамуністычных ды кожных іншых тыраніяў і дыктатураў.

Тыдзень Паняволеных Народаў быў запачаткаваны ў 1959 годзе адмысловым урадавым законам-загадам прэзідэнта Айзэнгаўэра, што пасля быў зацверджаны Кангрэсам ЗША як грамадзкі закон, і ён дзейнічае да сёнешняга дня. Гістарычна Тыдзень Паняволеных Народаў стаў пляцоўкай і нагодай для выказвання пратэсту супраць расейскага ка-

муністычнага імперыялізму і супраць злачынных рэжымаў у Эўропе, Азіі, Лацінскай Амэрыцы, а таксама ў Кітаі, што хаўрусавалася з расейцамі. Быў створаны Камітэт Паняволеных Народаў, які праводзіў і каардынаваў ня толькі імрэзы Тыдня Паняволеных Народаў, але і кожную працу, скіраваную на дапамогу паняволеным народам.

Заснавальнікамі яго былі эмігранцкія арганізацыі з Эўропы і Азіі. На працягу ўсіх тых гадоў камуністычнага панавання і аж да рэвалюцыяў пачатку 1990-х гадоў прадстаўнікі эміграцыйных арганізацыяў народаў, якія былі паняволеныя расейскім камунізмам: эстонцаў, мадзяраў, латышоў, славакаў, украінцаў, чэхаў, баўгараў, палякаў, казакоў, харватаў, летувісаў ды іншых ладзілі су-

месныя мітынгі пад савецкімі дыпляматычнымі прадстаўніцтвамі, рабілі пікеты, распаўсюджвалі публікацыі, працавалі з сэнатарамі й кангрэсменамі і з прэзідэнцкімі адміністрацыямі.

Сярод заснавальнікаў Камітэту былі таксама беларускія грамадзкія арганізацыі ў Амэрыцы. Пад кіраўніцтвам Камітэту Паняволеных Народаў на працягу дзясяткаў гадоў на кожны трэці тыдзень ліпеня Нью-Ёрк рабіўся трыбунаю масавых дэманстрацыяў і публічных акцыяў прадстаўнікоў усіх краінаў Усходняй Эўропы і Азіі, якія падмяў пад сябе маскоўскі бальшавізм. Адным з адмысловых мерапрыемстваў Тыдня была дэманстрацыя Паняволеных Народаў каля Статуі Свабоды на 200-годзьдзе ЗША. У 1988

заканчэньне на бачыне 2

Марш Паняволеных Народаў

заканчэньне з бачыны 1

годзе, на 30-годзьдзе Тыдня, у ягоных падзеях узяў удзел прэзыдэнт Рональд Рэйган, які ў сваёй прамове ў прыватнасьці сказаў: “Сябры, паверце, Амэрыка ніколі не забудзецца на пакуты паняволеных народаў па ўсім сьвеце! Мы ніколі не перастанем казаць праўду. Вашае змаганьне ёсьць і нашым змаганьнем. Вашая мара – ёсьць і нашай марай. І аднойчы вы пераможце, аднаго дня вы зробіцеся вольнымі!”

Штогод беларускія арганізацыі бралі актыўны ўдзел у імпрэзах Тыдня Паняволеных Народаў, і асабліва вылучалася Беларуска-Амэрыканскае Задзіночаньне (БАЗА). Затое сёлета, як і скрозь за апошнія гады, луналі бел-чырвона-белыя сьцягі сябраў Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”, якое афіцыйна бярэ ўдзел у Тыдні, што пачынаецца Маршам Паняволеных Народаў, з 2012 году, амаль што ад самага моманту свайго заснаваньня.

Вось ужо шмат гадоў не відаць на імпрэзах Тыдня і прадстаўнікоў тых усходнеэўрапейскіх ды азіяцкіх арганізацыяў, што некалі задавалі тон замаганьню і пашырэнню ўплываў. Там дзе няма ўплываў тых нацыяў, зьяўляюцца іншыя ўплывы – кітайскія, расейскія, іранскія, у тым ліку тут, у ЗША.

Дзеся таго, што 23 лютага сёлета пачалася агрэсіўная вайна расейскіх кіруючых колаў супраць Украіны, было б лягічна чакаць масавага ўдзелу ўкраінцаў сёлета, але ўсе блакітна-жоўтыя сьцягі на імпрэзу прынеслі беларусы.

Напачатку ўдзельнікі імрэзы сабраліся а 9-й гадзіне каля гатэлю “Пляза”

пры 59-й вуліцы і 5-й авэню. Затым удзельнікі калёнаю прайшлі да Сабору Сьв. Патрыка пры 50-й вуліцы. Напачатку, пры браме, адбылося асьвячэньне сьцягоў, а затым у Саборы адбылася імша за паняволеных народы й за вызваленьне іх ад уціску і дыктату. Сьцягі высьвячаў пробашч Сабору айцец Браян Грэбэ, які таксама ўзгадваў паняволеных народы і падчас літургіі, і ў сваёй казані.

Пасьля імшы ўдзельнікі імпрэзы сфатаграфаваліся разам на прысутках Сабору са сьцягамі, плякатамі і лэзунгамі. Затым яны прайшлі Маршам па 5-й авэню да 59-й вуліцы і потым да Мэйн-манумэнта ў Цэнтральным парку, ля якога распачалося адкрыцьцё Тыдня Паняволеных Народаў.

Падчас Маршу гучэлі лэзунгі “Жыве Беларусь!”, “Свабоду паняволеным Народам!”, “Свабоду Беларусі!”, “Беларусь – ТАК! Лукашэнка – НЕ!” Скрозь на маршы дамінавалі беларускія нацыянальныя бел-чырвона-белыя сьцягі, маршыруючыя неслі транспарант Камітэту Паняволеных Народаў, плякаты “Свабоду палітвязьням”, “Украіна пераможа расейскі фашызм!”, “Жыве Беларусь”. Гучэлі заклікі “Свабоду Беларусі!”, “Свабоду Кубел!”, “Свабоду В’яцэнам!”, “Свабоду Ганкогу!”, “Свабоду Вэнэсуэле!”, “Свабоду Тыбэту!”, “Свабоду ўсім паняволеным народам!”

У Цэнтральным парку адбылося афіцыйнае адкрыцьцё Тыдня Паняволеных Народаў, якое адкрыў уступным словам сп. Ян Куўм, старшыня Камітэту Паняволеных Народаў, прадстаўнік амэрыканска-эстонскай і кубінскай грамады. Былі зачытаныя праклямацыі ад губэрнатара штату Нью-Ёрк і кіраўніцтва Камітэту Паняволеных Народаў.

Ад беларускай грамады выступіў старшыня Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня” сп. Віталь Зайка, які прывітаў прысутных, распавёў пра Марш і Тыдзень і заклікаў пашыраць інфармацыю пра беларускія імпрэзы, у тым ліку імпрэзы “Пагоні”. Сп. Я. Куўм прачытаў ліст ад прэзыдэнта ЗША Д. Байдана, у якім той з досыць слушнай аргумэнтацыяй згадаў Паняволеных Народы й Украіну і ўстрымаўся ад задужа лявацкіх фармулёвак, што прагучэлі ў летась.

Затым у скарачаным фармаце прайшоў ліпеньскі сход Згуртаваньня “Пагоня”, на ім вырашаліся тэхнічныя пытаньні, прагучэлі аб’явы.

Віталь ЗАЙКА

Канцэрт у дапамогу змаганьню Ўкраіны супраць расейскай агрэсіі

У нядзелю, 10 ліпеня, ва Ўкраінскім Доме на 2-й авеню на Мангэтане прайшоў дабрачынны канцэрт, мэтай якога быў збор сродкаў на дапамогу Ўкраіне ў супрацьстаяньні расейскай агрэсіі. Імпрэза была арганізаваная Фундацыяй Крэчаўскага, Беларуска-Амэрыканскім Задзіночаньнем (БАЗА). Гэтая імпрэза прайшла ў рамках Беларускага Культурніцкага Тыдня-2022, а ўсе сродкі, здабытыя ад канцэрту, былі скіраваныя на дапамогу тым украінскім сем'ям, што пацярпелі ад расейскай агрэсіі й вайны.

Выступоўцамі былі беларускія оперныя сьпевакі Маргарыта Ляўчук (сапра-на) ды Ілья Сільчукоў (барытон), якія ўжо маюць дасягненьні й прызнаньне на міжнароднай опернай сцэне. Сёньня, у часы, калі застаецца рэальнай небясьпека ўцягненьня рэжымам Лукашэнка войска РБ ў наўпроставы ўзброены канфлікт і вайну па загадзе кіруючых колаў Расеі супраць братняй беларусам Украіны. Таму дадатковай мэтай акцыі было давесці, што беларусы стаяць разам з украінцамі супраць расейскага шавінізму і гатовыя словам, справай, музыкай, мазольным далярам дапамагчы братам, неўзіраючы на тое, што апошнім часам знаходзіцца ці мала “фахоўцаў”, што гатовыя пасварыць беларусаў і ўкраінцаў на глебе дзеяньняў рэжыму зь Менску. Дарэчы, і Маргарыта, і Ілья вядомыя сваімі крытычнымі выказваньнямі супраць рэжыму Лукашэнка.

Пачаўся канцэрт дружным агульным сьпевам рэлігійнага гімну “Магут-

ны Божа”. Затым духовыя сьпевы “Муж Буй” (Псалм 52), “Божа, помачы тваёй”, Арыя Касі з оперы “Чужое багацьце”, палянэз Агінскага, “Прасьнічка” Манюшкі, “Ліра мая” Манюшкі-Сыракомлі, “Кум і кума” Манюшкі-Чачота.

У праграме былі выкананыя беларускія народныя і клясычныя сьпевы, сярод якіх шэраг песняў, што досыць рэдка, а некалькі й упершыню, былі выкананыя для шырокай аўдыторыі, а таксама шэраг украінскіх сьпеваў – “Літо”, “Віюць вітры”. Акампанавала на раялі таленавітая піяністка Тацяна Лойша. Прагучэў таксама сьпеў “Прайду няўхільна цяжкі шлях”, прысьвечаны су-

часных ваярам баталёну Каліноўскага. Прысутныя ўшанавалі памяць загінулых каліноўцаў хвілінай цішы.

Пад канец імпрэзы прысутныя разам са сьпевакамі засьпявалі ўкраінскую “Чэрвону каліну”, а затым “Купалінку” і песні на словы Максіма Багдановіча “Зорка Вэнэра” і “Пагоня”. У масавасці падпяваньня “Пагоні” пашанцавала менш, але яшчэ ёсьць на чым працаваць.

Пасьля імпрэзы музыкі падзякавалі прысутным за падтрымку і цёплае прыняцьце. Спадарыні Ала Ораса-Рамана і Валянціна Трыгубовіч ад Фундацыі Крэчаўскага падаравалі выканаўцам памятных падарункі й выданьні, зьвязаныя з жыцьцём беларускай эміграцыі. Да падзякаў праз падарункі далучыліся таксама прадстаўнікі БАЗА і старшыня спяня Наталья Федарэнка.

Пасьля прысутныя мелі нагоду шчыльней калегаватца з музыкамі пры сьціпрых пачастунках і шклянцы віна. Сярод прысутных, што калегаваліся з гасьцямі, быў заўважаны славуты беларускі сьпявак Данчык (Багдан Андрусышын), праз творчасць якога шмат хто і ў Беларусі й на чужыне прыйшоў да беларускай песні.

Канцэрты оперных выканаўцаў (а Ляўчук нават уваходзіць у катэгорыю “опэрная славатасьць” – оперная дыва) ужо адбыліся ў Бостане, і затым прайшлі ў Вашынгтоне (акруга Калюмбія), Мінэапалісе, Сан-Францыска й шэрагу іншых мясцінаў Амэрыкі.

Віталь ЗАЙКА

Пра “аб’яднаньне ўсіх дэмакратычных сілаў”

Пэрыядычна ў Беларусі і сярод беларусаў за мяжой і, звычайна, у таталітарных рэжымах зноў і зноў узнікае пытаньне пра “аб’яднаньне ўсіх дэмакратычных сілаў”. Пра сутнасьць такіх намераў даўно вядома, але варта паўтарыць.

“Аб’яднаньне ўсіх дэмакратычных сілаў” — гэта тыповы антыдэмакратычны таталітарны тэзіс, які зьяўляецца, як правіла, у аўтарытарных і таталітарных краінах са слабым узроўнем дэмакратыі і ўсталяваным кантролем спэцслужбаў над грамадзтвам.

Дэмакратыя прадугледжвае множнасьць пазыцый і арганізацый, стварае такім чынам дэмакратычную грамадзянскую супольнасьць, якая адлюстроўвае шырокі спектр грамадства. У гэтым — прырода і структурная сутнасьць дэмакратычнага грамадства. Яно па прыродзе сваёй ня можа стаць уніфікаваным.

Заклікі да аб’яднання ўсіх дэмакратычных арганізацый (партыяў і т. п.) у адну форму дзеля быццям бы лепшага змаганьня супраць улады з аргументацыяй, што аб’яднаньне павялічыць моц, — такія прапановы, як правіла (і першым чынам), зыходзяць ад агентуры рэжыму ўлады і наступнае — ад палітычна маладасьведчаных людзей (звычайна толькі з тэарэтычным багажом паняццяў), якія часта зьяўляюцца агентамі ўплыву з боку структураў рэжыму.

Для рэжыму ўлады і агентуры рэжыму (спэцслужбаў і палітычнага сыску) злучэньне дэмакратычнай множнасьці ў адну форму значна палягчае

кантроль над людзьмі і ўплыў на дзеяньні аб’яднанай арганізацыі. Для антынароднага палітычнага рэжыму ўніфікацыя апазыцыйных арганізацый і суполак у адну сілу аблягчае таксама правядзеньне рэпрэсіяў і ў часы палітычнага абвастрэньня ці крызісу дае магчымасьць адным махам забараніць і разграміць усё. Пры множнасьці такое зрабіць, практычна, немагчыма без вялікага скандалу (не ў карысьць улады) і вымагае доўгага часу (асобныя працэсы, сьледства, аргументацыя і т. п.).

У звычай (сыстэмнай) грамадзкай сытуацыі ўніфікацыя дэмакратычных арганізацый не адбываецца, нягледзячы на стараньні агентуры, “тэарэтыкаў” і прастакоў. Яна ў звычайнай сытуацыі ў прынцыпе не патрэбная.

Тым часам у час выбараў у дэмакратычнай краіне, дзе дзейнічаюць законы, магчымае часовае кааліцыйнае злучэньне арганізацый (партыяў) ў пэрыяд выбарчай кампаніі ў парлямэнт і ў час дзейнасьці ў парлямэнце.

Такая кааліцыя заўсёды абмежавана і прадвызначана часовымі рамкамі, часовымі задачамі і тэрмінамі і будзе не на прынцыпах, а на кампрамісах. Адзіства яе ўмоўнае. Гэта ня ёсьць аб’яднаньне, а толькі парлямэнцкая форма дзейнасьці розных арганізацый (партыяў).

Падсумоўваючы напісанае і камэнтуючы чарговую афэру з быццям бы аб’яднаньнем прарасейскіх, завязаных на чужыя датацыі груп, у нібыта беларускі нацыянальна-вызвольны рух, трэ-

ба адзначыць ужо вядомаму па прыродзе зьявы пустапарожнасьць такой задумы. Стварэньне нацыянальна-вызвольнага руху магчымае толькі на нацыянальных прынцыпах (якія найперш мусяць быць), а не на надзяваньні беларускіх нацыянальных масак і на разьмеркаваньні чужых датацый.

Нядаўна пра такую чарговую падставу аб’явілі групнікі псеўдапазыцыі (Латушка-Ціхановіч-Цапкала). З прафанацыі нічога не атрымаецца. Рэальны нацыянальна-вызвольны рух не ствараецца “районамі”.

Тут у прафанатараў дзёве задачы: імітаваць “дзейнасьць” і атрымаць гранты, і наступная — галоўная — забытаць беларусаў, якія шукаюць беларускіх шляхоў да нацыянальнага вызваленьня, адварнуць іх (хоць бы часова) ад нацыянальна-вызвольнага руху “Вольная Беларусь”.

Але і тут у іх не атрымаецца. Нацыянальна-вызвольны рух не ствараецца зверху і абы кім. Нацыянальна-вызвольны рух разьвіваецца знізу, калі ёсьць агульны нацыянальны прынцып руху і паслядоўнікі. Сьцяг “Вольнай Беларусі” даўно падняты, праграма і прынцыпы вядомыя. Стварайце вольныя суполкі на гэтых прынцыпах і ўлучайцеся ў рух за вольную Беларусь (асабліва ў Беларусі, дзе трэба дзейнічаць у падзем’і). Рух за мяжой мае легальнае вымярэнне, якое з цягам часу будзе фармалізавана.

Слава Айчыне!

8 ліпень 2022 г.

Зянон ПАЗЬНЯК

Уплаты ў Згуртаваньне Складкі й ахвяраваньні:

А. Вільбік	70
Д. Баньнікаў	60
В. Едзіновіч	60
В. Казлоў	60
К. Макарэвіч	60
Е. Пыльская	60
М. Рабікаў	60
В. Хобатаў	60
А. Ярашэвіч	60

Шчыры дзякуй!

Уплаты ў Згуртаваньне
“Пагоня” шліце на адрас:
P. O. Box 572
New York, NY 10113

Чэкі выпісвайце на імя скарбніка Згуртаваньня “Пагоня”
Viktar Yedzinovich.

Абвестка

Сходы Згуртаваньня “Пагоня”, якія звычайна адбываліся ў другую суботу кожнага месяца, часова (да адмены ўладамі г. Нью-Ёрку забароны на правядзеньне масавых мерапрыемстваў) праходзіць ня будучь.

Аб імпрэзах, ладжаных “Пагоняй”, можна даведацца наведваюшы старонку арганізацыі ў Фэйсбуку:
<https://www.facebook.com/groups/134811029970802/>

Шаноўныя сябры Згуртаваньня “Пагоня”, калі ласка, свае часовае аплочвайце сяброўскія складкі й падпіску на інфармацыйны бюлетэнь “Весткі й Паведамленьні” (інфармацыю пра стан падпіскі глядзіце на канвэрце справа ад прозьвішча).

Ахвяравалі на выданьне бюлетэня Весткі й Паведамленьні:

Д. Баньнікаў	30
А. Вільбік	30
В. Казлоў	30
Е. Пыльская	30
М. Рабікаў	30
П. Скрабко	30
Я. Кацярыніч	20

Усім шчыры дзякуй!

Падпіска на бюлетэнь можна даслаўшы ў рэдакцыю аплатай гадавой падпіскі (\$30) на адрас:

Marat Klakotski
P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735

Чэкі выпісвайце на імя скарбніка “Пагоні” **Viktar Yedzinovich.**